

Terugblik jaarwisseling 2021 – 2022

Advies aan het DVO

Kennis nemen van de terugblik over de jaarwisseling 2021-2022 en het afsluitende advies voor de komende jaarwisseling.

In opdracht van Dhr. J. Joosten – portefeuillehouder jaarwisseling Twente

Door:

- I. Benneker – Veiligheidsadviseur Noaberkracht
- P. te Brake – Adviseur Veiligheid gemeente Enschede
- K. Loman – Medewerker crisisorganisatie
- M. Sival – Coördinator risicobeheersing
- J. Moes - Operationeel Specialist Bestuurlijke en integrale aanpak
- S. Huis in 't Veld – Regio-coördinator Platform IVZ

Algemeen

In 2019 is het verbod op categorie F3 vuurwerk ingegaan waarbij alleen nog categorie F1 en F2 vuurwerk toegestaan was tijdens de opvolgende jaarwisselingen. In november 2021 heeft de Ministerraad voor het tweede jaar op rij een landelijk vuurwerkverbod afgekondigd waardoor er geen F2 vuurwerk te koop was in Nederland. Het categorie F1 vuurwerk (fop- en schertsvuurwerk) mag te allen tijde worden verkocht en afgestoken.

De politie gaf aan dat deze jaarwisseling rustig is verlopen wat betreft de openbare orde. Er waren een aantal kleinere incidenten die aandacht van de politie vroegen (waaronder 3 woninginbraken in de nacht en enkele vreugdevuren in Enschede en Vroomshoop). Verder waren er geen grote ordeverstoringen. Er is geen ME- inzet nodig geweest in Twente en de politie is, los van een aantal kleine incidenten, niet ernstig belemmerd in de uitoefening van haar taak. In totaal hebben er tijdens oudejaarsnacht 11 aanhoudingen plaatsgevonden, voor onder andere bedreiging, mishandeling en openbaar dronkenschap.

Voor de brandweer verliep de jaarwisseling ook rustig. Er hebben zich een aantal incidenten voorgedaan. De brandweer Twente is in totaal 94 keer gealarmeerd. In bijna alle gevallen ging het om kleine incidenten zoals container- en afvalbranden. Grote incidenten hebben zich niet voorgedaan. Er is geen agressie tegen brandweermensen geuit. Het aantal incidenten tijdens de vorige jaarwisseling betrof 72, daarmee is het aantal incidenten voor de brandweer licht gestegen. Ten aanzien van bijzonderheden refereert de brandweer naar twee incidenten waarbij zij, in verband met de dreiging, samen met de politie hebben opgetreden tegen vreugdevuren in Enschede en Vroomshoop.

JAARTAL	BRANDWEER 31-12	BRANDWEER 1-1	POLITIE (AANHOUDINGEN)
2018 - 2019	44	40	10

JAARTAL	BRANDWEER 31-12	BRANDWEER 1-1	POLITIE (AANHOUDINGEN)
2019 - 2020	74	37	1
2020 - 2021	51	21	5
2021 - 2022	57	37	11

Vuurwerkslachtoffers

De GHOR gaf aan dat er in de Twentse ziekenhuizen 21 vuurwerkslachtoffers zijn gemeld op de Spoedeisende Hulp (SEH). Het ZGT meldde 10 vuurwerkslachtoffers te hebben behandeld op de SEH. Het MST meldde 11 vuurwerkslachtoffers. De ziekenhuizen ZGT en MST meldden dat deze slachtoffers grotendeels werden veroorzaakt door het onjuist gebruik van carbid en door illegaal zwaar vuurwerk. VeiligheidNL registreert jaarlijks de vuurwerkslachtoffers per Veiligheidsregio. Zij meldden dat Twente 24 vuurwerkslachtoffers heeft geteld tijdens de jaarwisseling. Hiermee tellen we, na Rotterdam met 27 slachtoffers, de hoogste aantallen vuurwerkslachtoffers in Nederland. VeiligheidNL hanteert een breder tijdsbestek van de jaarwisseling en meten daardoor een hoger aantal slachtoffers (van 21 naar 24).

Bij de Huisartsenposten (HAP) in Twente meldden zich 40 slachtoffers waarvan 7 slachtoffers verder behandeld zijn op de SEH (bron: VeiligheidNL). Opvallend veel slachtoffers waren relatief jong. VeiligheidNL meldde dat er in Twentse ziekenhuizen 5 slachtoffers met een leeftijd tot 15 jaar zijn behandeld. Van de slachtoffers bij de HAP waren 13 slachtoffers jonger dan 15 jaar. De SEH en HAP konden deze aantallen slachtoffers wat betreft de capaciteit goed aan, de werkdruk werd als beheersbaar ervaren. Er was geen sprake van agressie of geweld tegen het personeel van de SEH of HAP.

Dit jaar is het aantal slachtoffers die zich gemeld hebben bij de SEH en de HAP aanmerkelijk hoger dan vorig jaar (2020-2021) en ongeveer gelijk met het jaar ervoor (2019-2020).

	SEH	HAP
2018 /2019	29 (1 overleden)	Geen informatie ivm fusie
2019/2020	24	36
2020/2021	14	7
2021/2022	21 (1 overleden)	40

Opvallende incidenten

1. Klaphamerincident

In Haaksbergen is een 12-jarige jongen om het leven gekomen ten gevolge van een incident met een klaphamer. Hij bediende deze klaphamer niet zelf. Er is een man aangehouden en een onderzoek opgestart. Een 11-jarige jongen is hierbij gewond geraakt aan zijn benen.

2. Incident met mortier

Een 15-jarige jongen is bij een incident met illegaal vuurwerk in Deurningen ernstig gewond geraakt. Hij liep onder meer breuken in zijn gezicht op en werd opgenomen op de intensive care.

Alcoholmisbruik

Het ZGT meldde een zevental korte opnames in verband met alcohol-gerelateerde incidenten. Het MST meldde dat er enkele mensen met alcohol-gerelateerde klachten zijn gezien, er zijn geen exacte cijfers bekend.

In 2021 meldden het MST geen personen met teveel alcoholgebruik en ZGT vijf personen. Er lijkt dus sprake te zijn van een lichte stijging.

Carbid

12 Gemeenten hebben meegedaan aan de BOCK-campagne. Reacties van gemeenten waren positief op de content die men kon gebruiken. Ook de gehoorbeschermers die werden uitgedeeld vielen in goede aarde bij de ontvangers. Tevens zorgde dit voor gesprek onderling over gehoorbescherming.

JAARTAL	BOCK-CAMPAGNE	GESCHAT AANTAL CARBIDLOCATIES
2019 - 2020	-	onbekend
2020 - 2021	12 gemeenten	> 450
2021 - 2022	12 gemeenten	> 570

Net als bij de vorige jaarwisseling was er sprake van een advies vanuit de VRT ten aanzien van carbid. Dit advies vroeg om lokale aanpassing van de APV. Vorig jaar hebben 12 van de 14 gemeenten dit advies volledig opgevolgd, 1 gemeente ging voor een volledig verbod en 1 gemeente week op enkele onderdelen af. Dit jaar heeft niet elke gemeente het advies van de VRT overgenomen; de afsteektijden en het wel/niet hebben van een meldingsplicht variëerden dus in Twente.

Illegaal vuurwerk

Voorafgaand aan de jaarwisseling heeft de politie veel illegaal vuurwerk in beslag genomen. In 2021 is in meerdere gemeenten illegaal vuurwerk in beslag is genomen waarna een bestuurlijke rapportage is opgemaakt (bron: OM) In tenminste 6 zaken in Twente heeft het Openbaar Ministerie akkoord gegeven voor een verstrekking van de rapportage aan de gemeente voor toepassing van bestuurlijke bevoegdheden. Dit geeft echter geen compleet beeld aangezien vastlegging van deze informatie dit jaar voor het eerste op deze wijze heeft plaatsgevonden. Deze informatie gaat niet alleen over de jaarwisseling maar over het aantal bestuurlijke rapportages over aangetroffen illegaal vuurwerk gedurende het gehele jaar.

Districtelijk (Oost Nederland) gezien heeft Twente al jaren achtereen het laagste aantal politiemelding tav. vuurwerk. Er is een piek te zien in 2020. Dit was in alle districten van Oost Nederland het geval.

DISTRICT	2018	2019	2020	2021	TOE- /AFNAME
IJsselland	766	912	1369	1230	- 139
Twente	559	651	1120	943	- 177
NOG	984	1149	1615	1529	- 86
GLM	847	1066	1702	1483	- 219
GLZ	749	861	1369	1380	+ 11
Totaal Eenheid Oost NL	3905	4639	7175	6565	- 610

Er is in de afgelopen jaren een forse toename te zien ten aanzien van de in beslaggenomen kilo's vuurwerk. In het gehele jaar 2021 is er 1425 kilo vuurwerk ingeleverd in het beslaghuis vanuit Twente. Dit is een toename van 855 kilo ten opzicht van het voorgaande jaar. Deze cijfers zijn indicatief, vanuit andere districten kan er inbeslaggenomen vuurwerk ingeleverd worden in het eigen district maar ook in Twente, en andersom. In totaal is in 2021 in de gehele eenheid Oost NL is er een toename van 29% ten aanzien van het inbeslaggenomen vuurwerk in 2020.

AANLEVERENDE INSTANTIE	2019	2020	2021	TOE- /AFNAME
Noord- en Oost Gelderland	8858	8685	16511	+ 7826
Gelderland Midden	5169	2946	4812	+ 1866
Gelderland Zuid	143	2540	545	- 1995
Twente	158	570	1425	+ 855
IJsselland	2620	1038	59	- 979
Totaal Eenheid Oost NL	16948	18075	23352	+ 5277

Inleveracties

Kort voor de jaarwisseling 2020 – 2021 zijn op een drietal locaties in Twente inleveracties georganiseerd. Hier werd door diverse inwoners gebruik van gemaakt. Voor de jaarwisseling van 2021- 2022 verzochten alle Twentse gemeenten wederom om de inlevermomenten regionaal te organiseren. Door diverse redenen bleek dit niet mogelijk of was dit onwenselijk, te weten:

- De verwachting was dat het voornamelijk illegaal vuurwerk betrof (categorie F3 vuurwerk en zwaarder illegaal vuurwerk) dat nog in omloop was en ingeleverd zou worden. Er werd geen ontheffing verleend voor het vervoer naar de inleverlocaties.
- Er werd geen toestemming verleend voor het inleveren van illegaal vuurwerk.
- Het bedrijf dat voor afvoer van vuurwerk via Domeinen zorgt wilde dit alleen nog via Domeinen doen. Er was geen ander bedrijf bereid de afvoer te faciliteren. Voor afvoer via Domeinen was tussenkomst van de politie en het inleverpunt noodzakelijk. De politie zag het inleveren als een civiele actie en niet als zijnde taak van de politie. Dit was echter noodzakelijk om de afvoer van dit vuurwerk te organiseren.
- Door het Functioneel Parket (OM) werd geen toestemming verleend tot het anoniem inleveren van vuurwerk. Het vuurwerk dat in omloop was zou voornamelijk illegaal vuurwerk zijn en/of

vanuit Duitsland komen. Daarmee werden naar verwachting de meeste inleveraars ontmoedigd om vuurwerk in te leveren.

- Het bedrijf dat dit vorig jaar gedaan heeft werkt voor Domeinen en heeft aangegeven dit niet meer rechtstreeks te willen/kunnen faciliteren. Via IL en T is getracht andere bedrijven te vinden maar ook zij konden geen andere bedrijven aandragen. De bevoegdheid voor afvoer van 'gevaarlijke stoffen' is niet voldoende, vuurwerk betreft explosief materiaal.

Voor een volgende jaarwisseling wordt overwogen of er een inleveractie ten aanzien van illegaal vuurwerk georganiseerd kan worden. Dit staat gelijk aan een type actie zoals inleveracties van (steek)wapens zoals deze op diverse plekken in Nederland georganiseerd worden. Het uitgangspunt is gericht op het illegale vuurwerk uit het verkeer halen. Daarmee krijgt een inleveractie (ook wetstechnisch) een andere invalshoek. Dit kan nader verkent worden met de politie en het Openbaar Ministerie. De opdracht tot zo'n actie zal passend moeten zijn bij de lokale problematiek en vanuit de lokale driehoek geïnitieerd moeten worden.

Advies voor de jaarwisseling 2022 – 2023

Ten gevolge van deze terugblik wordt voor de volgende jaarwisseling het volgende aanbevolen:

- Regionaal inzetten op communicatie, communicatie-tools beschikbaar stellen voor de lokale communicatie;
- Deelnemen aan 'Wie is de BOCK', de Bewust Oplettende CarbidKnaller. Een campagne om carbidschieten op een veilige(re) manier te laten gebeuren en zo slachtoffers te verminderen;
- De aanpak van carbid lokaal organiseren/oppakken;
- Onderzoeken wat er mogelijk is in de aanpak van illegaal vuurwerk en het inleveren hiervan, dit volgt in een separaat plan van aanpak;
- Kennis, ervaring en informatie uitwisselen. Daarnaast de landelijke afspraken nauwlettend blijven volgen en hierop tijdig anticiperen.